

עין משפט

גר מצוה

נח א מיי פ"א מהל' מעשה קרנות הל' א סמג לאון שכא: **נב ב מיי** פ"ג מהל' צ"כורים הל' א: **ג מיי** פ"ג מהל' מעשר שני הל' ה סמג לאון רסד:

פא ד מיי פ"ד מהל' מעשר שני הל' ט:

הגהות וציונים

א עי' ריטב"א דל"ג תיבות "ואי לא לא תיליד" דהרבה יש למטה מר"ש שטוב להוליד, ועי' ערוך לנר: **ב** צ"ל **טעון** (מצור דבש, וכ"ה בראשונים וכת"י): **ג** בכת"י נוסף **ושלמים: ד** צ"ל **זור** וכ"א ברש"י (גליון): **ה** תוס' רבינו פרץ **בלפני: ו** גירסת רש"א לאוקמי תודה **להבי כדפי' אע"ג** דייחד הוא **אצל עולה** וא"כ סוף סוף כו' (גליון) ובמהרש"ל הגיה **כדפירושית: ז** יש להוסיף פ"ה (ב"ש, וכ"ה בתוס' רבינו פרץ, דדברי התוס' עד יח ריש ע"א "קשו שפיר" הם ביאור שיטת הקונטרס): **ח** "יהוי" מיותר (ב"ש, וכן בתוס' שאנץ ותוס' רבינו פרץ ליתא): **ט** תוס' שאנץ ותוס' רבינו פרץ **עיקר קרא:** **י** צ"ל **לחון** (באה"מ, וכ"ה בתוס' שאנץ ותוס' רבינו פרץ: **יא** תוס' שאנץ ותוס' רבינו פרץ **הא** (וכדלעיל בע"א): **יב** תוס' רבינו פרץ **אתא: יג** בתוס' שאנץ ותוס' רבינו פרץ נוסף **ובן יש לפרש בכוחו כך יש להוסיף ולפרש פי' רש"י: יד** עי' מהר"ם דמכאן מתחיל דבור חדש וכ"ה בדפו"י ובמהרש"ל דפו"ר, ולפנינו ע"פ מהרש"ל דפו"ר: **טו** נדצ"ל **שמופרש** (באה"מ, ואפשר דצ"ל כן במהרש"ל): **טז** עי' מהר"ם דכאן מתחיל דבור חדש וכ"ה בדפו"י ובמהרש"א דפו"ר, ולפנינו ע"פ מהרש"ל דפו"ר: **יז** צ"ל לר"ש **דאמר** דבכור (ר"ש מדעסריא): **יח** גי' רש"ל, וגי' רש"א וגי' לאוכל **לפני** זריקה (גליון): **יט** בתוס' רבינו פרץ נוסף **שיטת הקו': כ** צ"ל **עד** (מהרש"א): **כא** תוס' רבינו פרץ ואזהרה דתודה: **כב** צ"ל **דבגופיה בתיב** (מהרש"א, וכ"ה בתוס' רבינו פרץ ותוס' שאנץ): **כג** בתוס' רבינו פרץ נוסף **בדקאמ' הכא: כד** תוס' שאנץ **לשינא:**

יז:

אלו הן הלוקין

פרק שלישי

מכות

לאוכל עולה. אפי' לאחר זריקה ואפי' כהן שהוא לוקה ואזהרת עשה אשכחן זה צעלמא (ויקרא א) וערכו בני אהרן וגו' כליל היא ולא לאכילה: דילידא אימיה ברי' שמעון תיליד. כל שאמו יולדת תצקש רחמים יהי רצון שיהא כר' שמעון: **ואע"ג דאית ביה פירכא**.

למילתיה כדמשכת פירכא צכולהו ואיל: בבורים. מותרים לאונן לר' שמעון ציצמות צפרק הערל (דף עג:): **אונן**. יום מיתת מתו⁽⁷⁾: **טעון בסף צורה**. לפדיונו דכתיב (דברים יד) ולרת הכסף **צידן** דצר שיש עליו נורה⁽⁸⁾: צכור אינו טעון לא סמיכה ולא נסכים. כדתנן צמנחות צפ' שתי מדות (דף קז עב): **אלא מאי** היא דילידא אימיה בוי'. הואיל ואית פירכא למילתיה מהו שצחו: **דלמאי דסבירא ליה** מפרם לקרא ודריש ליה. לפי דעתו שהחומרים שהוא מוצא צאותו שהוא מוצא חמורים נראין לו חומר סרס את המקרא לדורשו צהפך למצוא איסורין שמצא שאס דרשו כסדרו לא היה יכול ללמוד ממנו האיסורין הללו ככל אחד ואחד שאס דרש תחלה וצכורות זה הצכור וכי מה צא ללמדנו אס לאוכלו חוץ לחומה ק"ו ממעשר אס לאוכל לפני זריקה ק"ו מתודה ושלמים אין זה נכון שעדיין לא מצאו צתודה ושלמים ועל כרחו היה צריך לומר הא לא צא הכחוצ אלא לאוכל מן הצכור לפני זריקה שהוא לוקה ומעתה אין לו אזהרה לאוכל ממנו לאחר זריקה והוא זר וכן צולן זה אחר זה: ובי מזהירין מן הדין. דקאמר אס לאוכלו חוץ לחומה קל וחומר ממעשר כו' ותו אס לפני זריקה קל וחומר מתודה⁽⁹⁾

דלמא כולוה לחוץ לחומה אהו ודקאמרת קל וחומר אין מזהירין מן הדין ואין כאן אס אינו ענין: **ואפי' למאן דאמר בוי'**. דהא ר' ינחם דאית ליה צאחותו צת אציו וצת אמו עונשין מן הדין⁽¹⁰⁾ וגצי אזהרה איכא קרא יתירא: **איסורא בעלמא**. האי דקא מייתי צכולוה אזהרה צק"ו לאיסורי צעלמא קאמר ולא למלקות: זר שאכל מן העולה בוי'. דוקא זר קאמר ואע"ג דכהן לגצי עולה זר הוא הכא זר דוקא קאמר דאי כהן צצר ליה חד לאו דהא חמש דקאמר חד משוס חוץ לחומה דאתי צקל וחומר ממעשר וחד משוס לפני זריקה דאתי צקל וחומר מתודה ושלמים וחד משוס זר גמור אפי' לאחר זריקה דאתי צקל וחומר מצכור וכ"ש לפני זריקה וחד משוס אוכל חוץ לקלעים דאתי צקל וחומר מחטאת ואשס וחד משוס אוכל עולה ואפילו כהן וצתוך הקלעים וכל שכן זר חוץ לקלעים וחוץ לחומה אלמא לוקה חמש: **מישום חמישה איפורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאנן תנן** אלו הן הלוקין. וקתני צכורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים: קרא

מבשר צדה טרפה כדפי' הקונטרס צסמוך (י) אצל מקדשים קלים לא פריך הש"ס דהתם עיקר מלקות איכא מפשטיה דקרא צלא שוס ייתור⁽¹¹⁾ מכדי כתיב והצאתם שמה לכחוצ לא תוכל לאוכלם וקאי אקרא דלעיל שהם מפורשים צו הלכך לאוכל חוץ לחומה (י) לקי לא צעי קרא שהרי כולן מפורשים צו ולכך לא הוי לאו שצכללות מהדר פרושי צכל חד למה לי שמע מינה ליחודי לאו לכל חד וחד כאילו כחוצ צכל אחד פעם שניה לאו דחוץ לחומה וכיון דאינו ענין לו תניהו ענין לדצר אחר הלכך צכורים לאוכל עד שלא קרא עליהן אתא וכן לכל חד וחד למילתיה לדצר חדש ואס תאמר צכל הקדשים הכתוצים צכאן דיך אס תתן הללו ענין למלקות לפני זריקה צכולן חוץ מצכורים אע"ג דילפינן מקל וחומר אין מזהירין מן הדין דצשלמים ותודה ע"כ צריך לאוקומי קודם זריקה דלא שייך צהו איסור דצכורים ופרש"י אין הכי נמי דהא (ב) דפטריןן לכולוהו אינטריך צאוכל לפני זריקה והא דר' שמעון מפרש לצכור לאזהרה לאוכל אחר זריקה איסורא קאמר מחטאת ואשס דתני חוץ לקלעים לוקה היינו משוס צשר צדה טרפה לא תאכלו הוא דנפקא כדלקמן⁽¹²⁾ ולוקה חמשה דאמר רצא חמש איסורי קאמר וצריך לומר הכא כדפרישית לעיל דרמינן ליה לר"ש⁽¹³⁾ דצכור אתי לאזהרה דאיסורא לאחר זריקה והא אינטריך ללקות לאוכל [חוץ לחומה לפי⁽¹⁴⁾] שאין עונשין מן הדין אלא משמע ליה דלאו דצכור ודכולוהו אהו לשני דצרים חדא לאיסור וחדא למלקות לפני זריקה ולכך אמר ר"ש דלאו דצכור לא הוצרך לאיסור לפני זריקה דמקל וחומר דתודה למדנו אלא איסור דלאחר זריקה וכן צחטאת ועולה ע"כ⁽¹⁵⁾ וטוצא קשה דמנא ליה הא לר"ש דאזהרה דכל חדא אהו משוס איסור ומלקות דהא אזהרה דצכורים לא אתי אלא למלקות צצכורים דעד⁽¹⁶⁾ שלא קרא ולשוס איסור חדש לא אתי ותודה⁽¹⁷⁾ נמי לא אתי אלא למלקות דלפני זריקה ומנגליה דאינך אהו צצציל איסור חדש דצכל חד אימא דלא אתי אלא משוס מלקות דלפני זריקה גרידא ותו מאי קאמר צתודה וצכולוהו אי לחוץ לחומה קל וחומר ממעשר היה לו לומר דמגופיה (ט) אתא⁽¹⁸⁾ דמצי למכתב לא תוכל לאוכלם⁽¹⁹⁾ דצצציל זה לא היה לו למהדר ולפרש ועוד קשה ללישנא⁽²⁰⁾ דר"ש דאמר אלא לאוכל מצכור אחר זריקה שלוקה ואינו אלא איסור צעלמא ועוד קשה דכיון דהא דמרצינן איסורין (י) צעלמא הוא כדפירש

הקונטרס

מסורת הש"ס עם הוספות

א עי' תוס' יבמות עג: ד"ה ור"ש, **ב** [נצחיס קו: ענין עונשין מן הדין עי' עוד צסנהדינן גד. וט"ז], **ג** עי' תוס' יבמות לג. ד"ה אלא, **ד** זבחים ק:, **ה** ב"מ מז:, **ו** עיין תוס' לעיל יד. ד"ה ואידך, **ז** לעיל ע"א, **ח** יח ע"א.

הגהות הב"ח

א תוס' ד"ה דלמאי וכו' קודם לתודה דאי להכי כנ"ל ומינא דמכל מקום נמחק: **ב** בא"ד דליכא לאוקומיה לאחר זריקה דהא שרי לזרים כנ"ל ומינא צה נמחק: **ג** בא"ד צקל וחומר מתודה והכי מסתבר דהא: **ד** בא"ד סוף משמע דבבכור אתא לאחר זריקה הס"ד: **ה** ד"ה איסורא כו' צכולוהו פי' הא דמרצה וכו' צכל חד וחד בדבר חדש צצכורים עד שלא קרא וצתודה: **ו** בא"ד כדפי' הקונטרס צסמוך ומקדשים קלים נמי לא פריך כנ"ל ומינא אצל נמחק: **ז** בא"ד חוץ לחומה לא צריך קרא שהרי כולן כנ"ל ומינא לקי נמחק: **ח** בא"ד אין הכי נמי דהא דדרשינן לכולוהו אינטריך לאוכל לפני וכו' וחטאת ואשס דקתני חוץ לקלעים: **ט** בא"ד דמגופיה דקרא אתא דמלי: **י** בא"ד ועוד קשה דכיון דהא דמרצינן איסורין דבעלמא הוא דקאמר כדפי' הקונטרס למא לי חטוק ליה דבכל חד וחד בכתוב קרא לאיסור כדפי' הקונטרס לעיל כנ"ל וגי' פי' דאיכא צכל חד עשה דתודה שמעינן מקרא ודס וצתוך יספך ויבשר תאכל וצכור כתיב אף צכור שור וגוי' וצשרס יהיה לך גוי' וכן צחטאת ואשס ועולה כדפרש"י צעמוד זה:

ליקוטי רש"י

אפילו למ"ד עונשין מן הדין. אפילו למ"ד צמסכת מכות עונשין מדין ק"ו מודה דאין מזהירין מן הדין דתניא צפ"ק דמכות (דף ה:): איס כי יקח את אחותו וגוי' אין לי אלא צת אציו שלא צת אמו צת אמו שלא צת אציו צת אציו וצת אמו מניין לתמוד לומר ערות אחותו גילה והלא קל וחומר הוא למדתה שאין עונשין מן הדין וכן לענין אזהרה ערות אחותך צת אצין וגוי' אין לי כו' עד שאין מזהירין מן הדין ופליגי תנאי צפ' תצרא ואיכא דדריש להאי אחותו גילה דגצי עוגס דרשא ועוגס צצת אציו וצת אמו קסבר עונשין מן הדין ואילו אחותך היא דגצי אזהרה דילפינן מנייה אין מזהירין מן הדין דלא אפנייה לדרשא אחרימי [זבחים קו:].

^[...]

